

VAIKŲ LINIJOS METINĖ ATASKAITA 2010

Nuostabu. Geresnes vaiku
linojos akyse neesu
regejusi. Ačiū jums.
(Denemake)

man labai patinka si
linija. visada pataria!!!
(kamiliukas)

Labai geras dalykas vaikų linija... Kai
kažkas slegia ar turi problemų
dažnai pavyksta nusiraminti ar
išspręsti jas.. :) Labai malonu ,kad
yra tokių savanoriu ir gerų žmonių
kurie nori ir gali padėti kitiems. :))
(Gabitia)

nu jo, gal ir neimanoma prisiskambinti
nes numeris uzimtas, bet kai nori
prisiskambinti ir pavyksta tiesiog reikia
tikėti tuo :) **(anonimas, nes nebutina
prisistatyti)**

šauku kad padedate kitiems :) . vaiku
linijai ir kolektyvams linkiu sėkmės ...
šauku girdėti kad yra kažkas kam
visalaik gali išsipasakoti . **(žmogus
kuris irgi nori padėti kitiems :))**

Labai gera
svetaine, padeda bet aš tik
laiškus rašau, nes kiek
skambinau, nekelia niekas
ragelio. **(Marius)**

Vaikų atsiliepimai

Kas skambines ir nesamones kalbes vaiku
linijoje pamatysit niekad Dievas jums
nepades ir geriau paskambinkite pakalbeti
kaip turesite apie ka kalbeti sekmes jums
darbe :) :) :) :) **(Piktas)**

skambinau padejo pasake ka daryti
jeigu esi patyciu stebetojas. padejo
dekoju!!!! :) **(kristis)**

i vaiku linija skambina seip
ant bairio nu gal kas ir
rimtai bet abejoju as zinau
kad ji padeda :P **(buba)**

visalaika kai skambinu nekelia arba atmeta!!!:@
ir Cia vadinasi vaiku linija? :@pfff...Nesammone
kelkit rageli!!!!:D **(Silvianija)**

As manau, kad tai tikrai labai gera linija. Vat
man niekada neatmeta, o kad dažnai buna
uzimta tai suprantu...juk kiek ten vaiku
kasdiena skambina...vat siandien man labai
gerai patare. **(anonimas)**

"Vaiku linija" tai super
padeda man visada
nors ir ne visada greit
atraso bet man patinka
si linija ;D **(As;D)**

Įžanginis žodis

Štai prabėgo dar vieneri Vaikų linijos metai. Metai buvo intensyvūs ir pilni įvairiausios veiklos. Nebuvo nė vienos minutės, kuomet abejotume savo veiklos prasmingumu. Vaikų atsiliepimai ir pasitikėjimas mums labai aiškiai rodo, kad Vaikų linija vaikams tikrai reikalinga. Tačiau rengiant šią ataskaitą mes su didžiuliu nerimu žvelgiame į ateitį, nes darosi vis sunkiau atrasti būdų, kaip užtikrinti mūsų vykdomą veiklą ir nesame tikri kiek galėsime ją tęsti.

Per 2010-uosius Vaikų linija ir toliau didino darbo laiką bei atsiliepė į dar daugiau vaikų skambučių nei ankstesniais metais. Su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija vyko derybos ir metų pabaigoje pavyko pasirašyti bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią Vaikų linija gavo teisę atsiliepti europiniu vaikų linijoms skirtu numeriu 116111. Taip pat pavyko plėtoti kampaniją BE PATYČIŲ - išleidome DVD diską mokytojams, dvi naujas knygas "Kuriame klasę be patyčių" ir "Patyčių prevencija klasėje", kartu su partneriais surengėme nacionalinę konferenciją "Mokykla gali būti saugi. Smurto ir patyčių prevencija", atnaujino svetainę www.bepatyciu.lt bei sukūrėme BE PATYČIŲ profilį Facebook'e.

Norime padėkoti visiems, kurie savo darbu, lėšomis, paslaugomis, idėjomis, geru žodžiu ir moraliniu palaikymu prisidėjote prie Vaikų linijos.

Nuoširdus Jums ačiū!

VšĮ „Vaikų linija“ vadovas
Robertas Povilaitis

Kauno Vaikų linijos koordinatore
Kristina Pelakauskaitė

Klaipėdos Vaikų linijos koordinatore
Džiuljeta Raščiuvienė

1. Apie europinį pagalbos vaikams numerį 116111

2006 metais Vaikų linija, būdama Tarptautinės Vaikų linijos (Child Helpline International) narė, dalyvavo tarptautiniame susitikime Stokholme, kuriame buvo priimtas nutarimas kreiptis į Europos Komisiją dėl vieningo 116111 numerio rezervavimo pagalbos linijai vaikams. 2007 metais Tarptautinė Vaikų linija oficialiai kreipėsi į Europos Komisiją ir tais pačiais metais Europos Komisija 2007/689/EC sprendimu 116111 numerį paskyrė Vaikų linijoms bei paragino Europos Sąjungos šalis nares jį įdiegti.

Vaikų linija Lietuvoje, veikianti nuo 1997 m. bei prisidėjusi prie šios iniciatyvos atsiradimo, laukė kol šalyje bus paskelbtas konkursas dėl europinio 116111 numerio. 2008 m. Europos Komisija išreiškė susirūpinimą dėl vėlavimo įdiegti vieningą numerį Europos Sąjungos narėms (tarp jų ir Lietuvai). Praėjus keliems mėnesiams po Europos Komisijos išreikšto susirūpinimo, Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacija (LTPPTA) kreipėsi į LR Ryšių reguliavimo tarnybą dėl konkurso paskelbimo. 2009 m. sausio 14 d. Lietuvoje paskelbiamas konkursas dėl vieningo 116111 numerio diegimo. Netikėtai, šį konkursą laimėjo ir teisę naudoti Europinį numerį gavo ne keliolika metų dirbusi Vaikų linija ir prisidėjusi prie šio numerio atsiradimo, bet Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba. Taigi nuo 2009 m. rugsėjo 14 d. Lietuvoje veikė dvi telefoninės pagalbos linijos vaikams: Nevyriausybinių organizacijų „Vaikų linija“ (Nr. 8 800 11111) ir valstybinė Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Pagalbos vaikams linija (Nr. 116111).

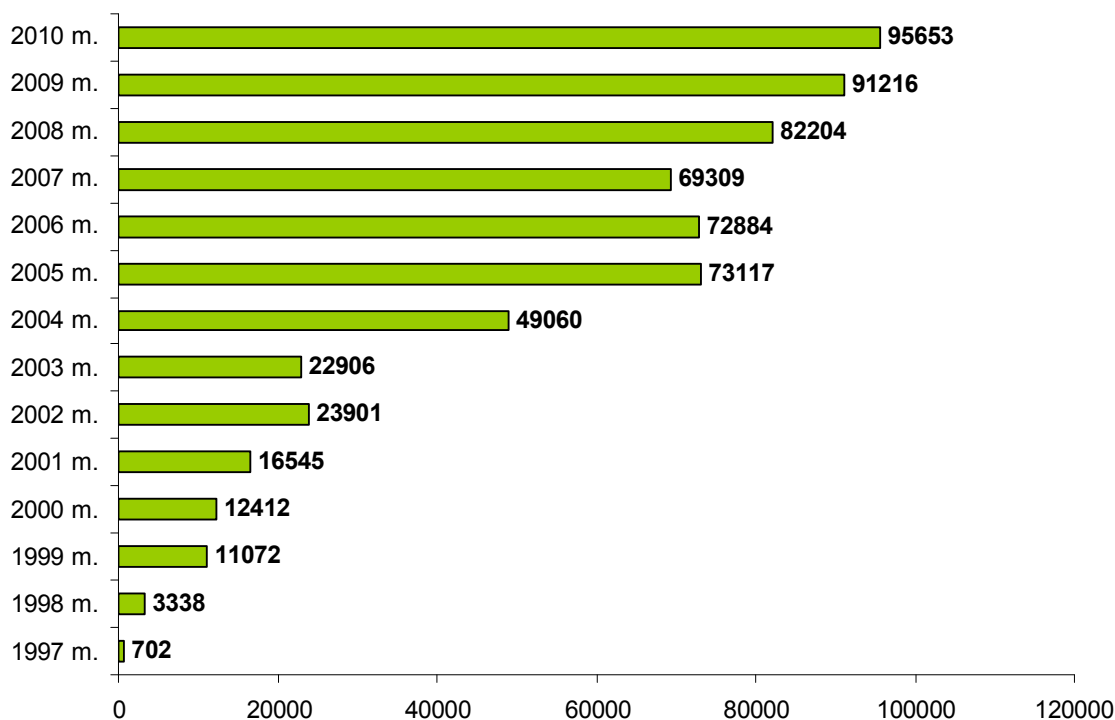
Vaikų linija, ją palaikančios nevyriausybinių organizacijų, Lietuvos telefoninės psichologinės pagalbos tarnybų asociacija, Tarptautinė Vaikų linija siekė, kad sprendimas dėl europinio pagalbos numerio 116 111 būtų peržiūrėtas. 2010 m. kovo 22 d. „Savaitės BE PATYČIŲ“ atidarymo renginyje prezidentūroje LR prezidentė Dalia Grybauskaitė išreiškė susirūpinimą dėl susidariusios padėties bei paprašė Socialinės apsaugos ir darbo ministro Donato Jankausko peržiūrėti šią situaciją.

2010 m. gruodžio 3 d. pasirašyta Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacijos, Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos bei Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos trišalė sutartis, kuria numatyta, kad nuo 2011 m. į skambučius europiniu numeriu 116111 atsilieps iligus metus veikiančios „Vaikų linijos“ konsultantai. Vaikų, kurie pageidauja papildomos socialinės ar teisinės pagalbos, skambučiai galės būti sujungti su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos konsultantais, kurie inicijuos tolesnę pagalbą, prireikus, kreipsis į socialines paslaugas teikiančias organizacijas ar įstaigas, galės palaikyti ryšį problemos sprendimo metu.

Taigi, Vaikų linija, teikdama pagalbą vaikams trumpuoju numeriu 116111 kartu su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos specialistais-konsultantais, leis užtikrinti vaikams ne tik emocinės paramos prieinamumą, bet ir socialinių, teisinių konsultacijų bei paslaugų gavimą.

2. Pagalba telefonu

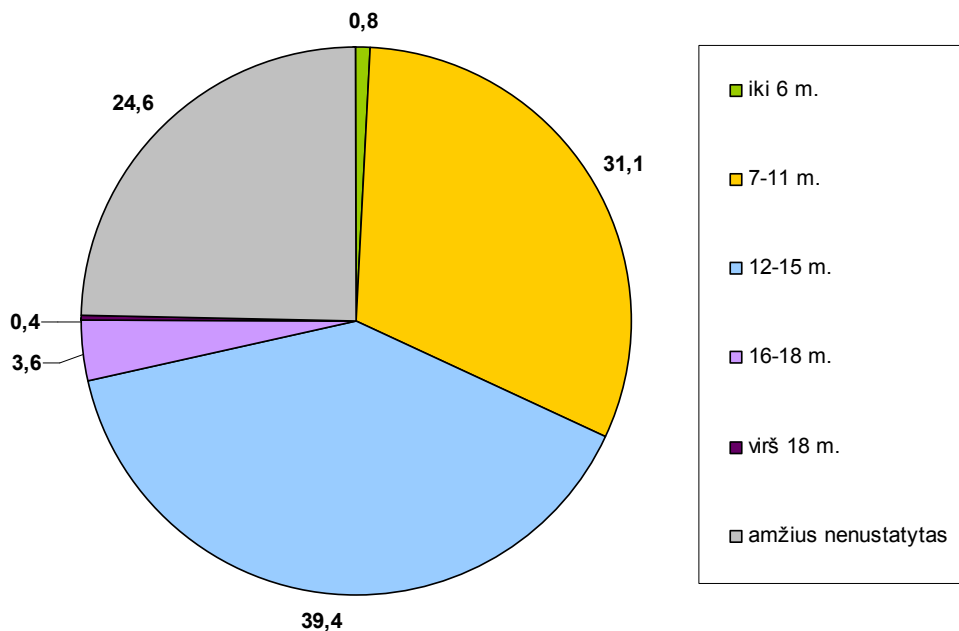
Per 2010-uosius metus Vaikų linijos savanoriai konsultantai teikdami pagalbą telefonu atsiliepė į 95 653 vaikų bei paauglių skambučius. Kaip keičiasi atsilieptų skambučių skaičius nuo tarnybos darbo pradžios, galima pastebėti iš duomenų, pateiktų 1-ajame paveikslėlyje. 2010 metais buvo atsakyta 4,8 proc. daugiau skambučių nei 2009-aisiais, nes padidėjo galimybė aktyviau budėti prie tarnybos pagalbos telefonu. Iš viso per 13 Vaikų linijos gyvavimo metų jau atsiliepta į daugiau kaip pusę milijono skambučių.

1 pav. Atsilieptų skambučių skaičius 1997-2010 m.

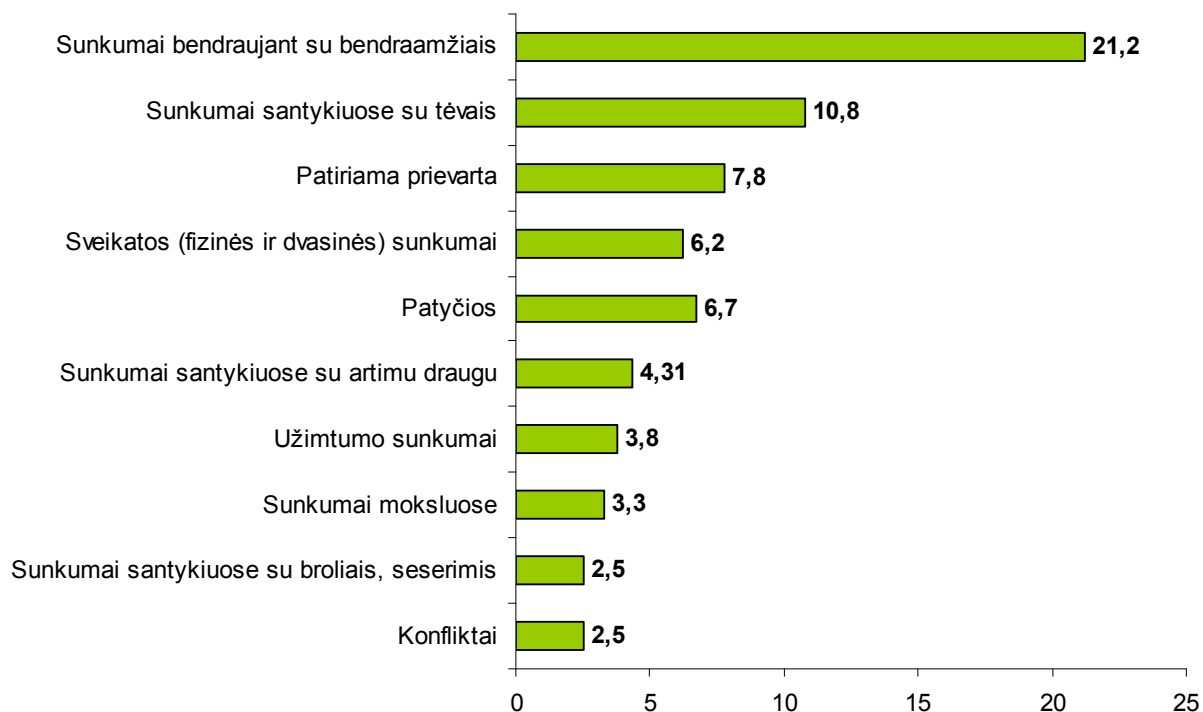
Patyrinėjus skaičius, galima trumpai susipažinti ir su skambinančiais, kurie kreipiasi į Vaikų liniją (2 pav.). Kaip jau tapo įprasta, gausiausiai skambučių 2010 metais Vaikų linija vėl sulaukė iš 12-15 metų paauglių (beveik 40 proc.). Trečdalis visų skambinančiųjų buvo 7-11 metų vaikai (31,1 proc.), kurie taip pat kasmet neapleidžia savo pozicijų ir šios amžiaus grupės skambučių skaičius beveik nekinta. Tačiau truputį pasikeitė skambinančiųjų pasiskirstymas pagal lytį - 2010 metais skambinusių berniukų skaičius (40,1 proc.) tapo didesnis, nei mergaičių (36,1 proc.), nors ankstesniais metais jis buvo apylygis. Likusių skambinančiųjų (23,8 proc.) lytis nežinoma.

2010-aisiais tarnyboje buvo aktyviausiai atsiliepta į tuos skambučius, kurie atkeliavo tarp 14 ir 20 valandos (darbo dienomis ir savaitgaliais). Dauguma pokalbių (87,7 proc.) su vaikais ir paaugliais truko iki 5 minučių, per jas skambinantieji vaikai bei paaugliai spėja daug visko nuveikti išbandydami tarnybą (kiek ji yra patikima, saugi, draugiška, ar tikrai padeda). Pavyzdžiui, paskambinę jie prašo informacijos apie tarnybos veiklą, tyli, juokauja, išdykauja, išreiškia savo agresiją, kad būtų drąsiau, skambina su grupele draugų, arba greitai spėja aptarti rimtus konkrečius rūpimus klausimus.

2 pav. Skambinančiųjų pasiskirstymas pagal amžių (proc.)

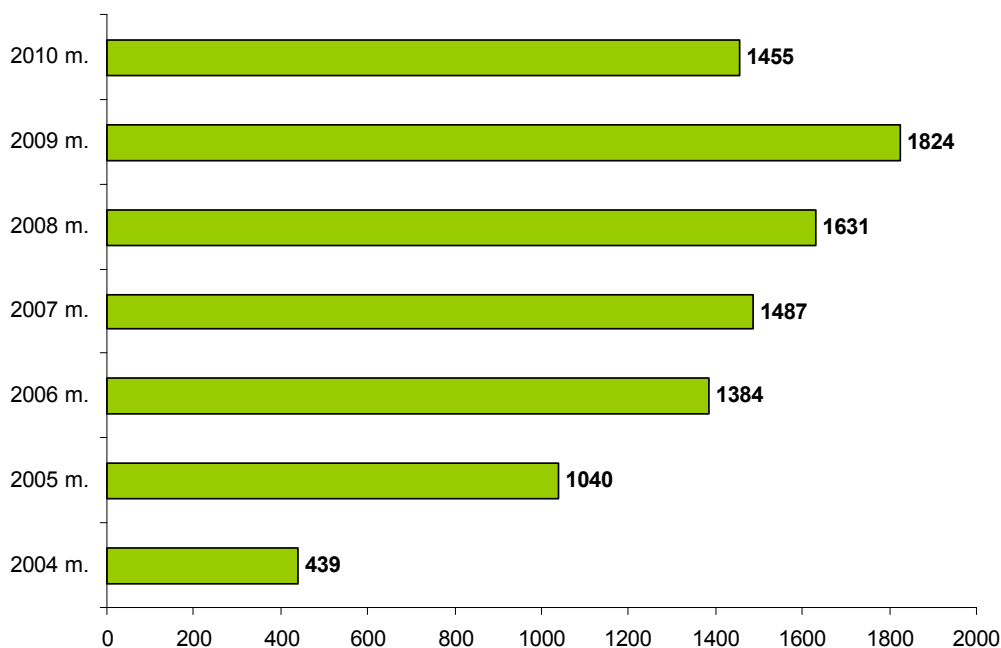
Ilgesniems pokalbiams besikreipiantys vaikai bei paaugliai 2010 metais skambino į Vaikų liniją norėdami pasitarti dėl įvairių jiems iškylančių sunkumų (3 pav.): dėl sunkumų bendraujant su bendraamžiais (tos pačios ir priešingos lyties), tėvais (globėjais), artimais draugais, broliais ar seserimis; dėl patiriamos ar matytos prievartos; dėl patyčių; dėl sunkumų moksluose; dėl laisvalaikio, užimtumo sunkumų.

3 pav. Pokalbiuose minimi sunkumai (proc.)

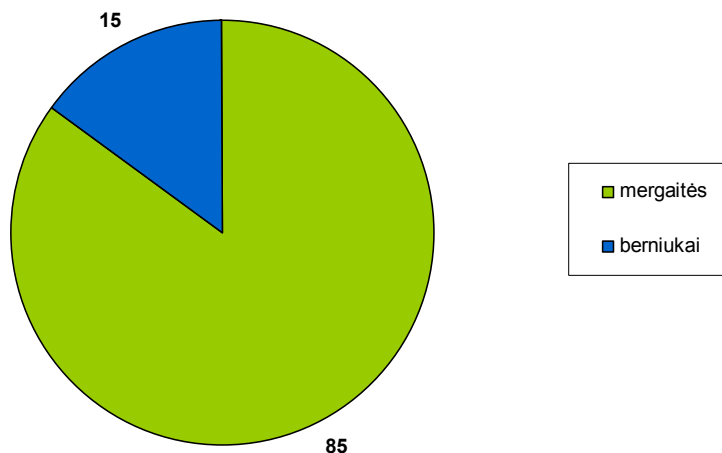
3. Pagalba internetu

Vaikų linijos konsultavimo internetu programoje „Klausučio šalis“ per 2010 metus buvo atsakyta į 1455 vaikų ir paauglių laiškus. Iki šių metų gaunamų laiškų skaičius vis didėjo, tad didėjo ir išsiųstų atsakymų skaičius (4 pav.), tačiau 2010-aisiais Klausučiu siunčiamų laiškų srautas sumažėjo. Sumažėjimą galima sieti su tuo, jog iki šiol ši pagalba internetu programa nebuvo plačiai reklamuojama taip, kaip Vaikų linijos pagalba telefonu.

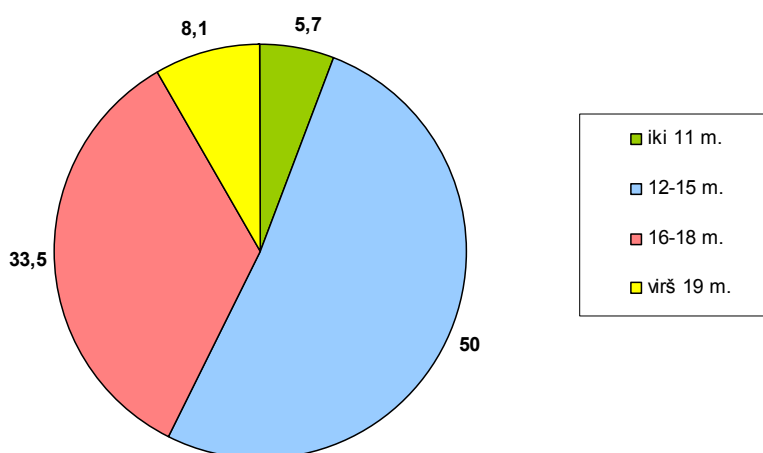
4 pav. Išsiųstų atsakymų skaičius 2004-2010 m.

Didžioji dalis laiškų per 2010 metus į „Klausučio šalį“ atkeliavo iš mergaičių (85 proc.), tačiau vis dažniau kreiptis pagalbos į Klausutį nutaria ir berniukai, kurių laišakai užima 15 proc. (5 pav.). Pastebėta, kad nors į Klausučio šalį nuolat aktyviai rašo mergaitės, berniukai taip pat nenusileidžia ir kasmet išlaiko panašų atsiųstų laiškų skaičių.

5 pav. Rašančiųjų pasiskirstymas pagal lytį (proc.)

Beveik kas antras atsakymas „Klausučio šalyje“ per 2010 metus buvo išsiunčiamas 12-15 metų paaugliams, nes jie rašė aktyviausiai (išsiųsti 725 atsakymai - beveik 50 proc. visų atsakymų). Taip pat pagalbos internetu dažnai kreipėsi 16-18 metų jaunimas, kuriam iškeliavo 488 atsakymai (beveik 34 proc.). 118 atsakymų Klausutis išsiuntė vyresniems nei 19 metų jaunuoliams, kurie ieškojo pagalbos internete. Jaunesni nei 11 metų vaikai, rašantys Klausučiui apie savo rūpesčius, per visus metus sulaukė 84 atsakymų (3 pav.).

6 pav. Rašančiųjų pasiskirstymas pagal amžių (proc.)

Įdomu, apie kokius sunkumus Klausučiui dažniausiai laiškuose rašo vaikai bei paaugliai. Išties laiškuose aprašomi panašūs sunkumai, apie kuriuos pasakojama paskambinus į Vaikų liniją nemokamu telefono numeriu. Laiškuose Klausučiui dalinamasi apie patiriamas arba stebimas patyčias, apie sunkumus sutariant su tėvais (globėjais), apie psichologinę (dvasinę) sveikatą, apie sunkumus bendraujant su priešingos lyties bendraamžiais, su artimais draugais (1 lentelė).

Laiškuose dažniausiai minimi sunkumai	Laiškų skaičius	Procentais
Patiriamos patyčios	181	12,4
Sunkumai santykiuose su tėvais (globėjais)	150	10,3
Psichologinės (dvasinės) sveikatos sunkumai	148	10,2
Sunkumai santykiuose su kitos lyties bendraamžiais	135	9,3
Sunkumai santykiuose su artimu draugu	111	7,6

1 lentelė. Laiškuose dažniausiai minimi sunkumai

Iš visų 2010 metais gautų laiškų 198-iuose laiškuose (13 proc.) buvo aprašomi kriziniai išgyvenimai, kuriuos vaikams ir paaugliams sudėtinga savo jėgomis įveikti, išspręsti, išbūti. 184 laiškus (12,6 proc.) parašę vaikai ir paaugliai užsimena arba aiškiai parašo apie norą žudyti, išsako savo mintis apie savižudybę, turimą planą žudyti arba kaip jau bandė žudyti ir ketina kartoti. Šios mintys būna susijusios su stipriais jausmais ir išgyvenimais, susikaupiančiais kartu su sunkumais, kurie atrodo neįveikiami.

4. Konsultantai

Vaikų linijos širdis ir dvasia - tai Vaikų linijos konsultantai, kurie teikia emocinę paramą į tarnybą besikreipiantiems vaikams ir paaugliams. Iš viso 2010 metais Vaikų linijoje darbavosi 145 konsultantai, iš kurių - 135 savanoriai! Vilniuje gausų konsultantų būrį sudaro 85 žmonės, Kaune - 50, o Klaipėdoje darbuojasi 10 specialistų.

Per 2010 metus telefono ragelis netilo 7364,5 valandų, o darbavosi prie jo 129 konsultantai, kurie klausėsi į Vaikų liniją paskambinusiųjų, stengėsi juos suprasti, palaikyti, pagelbėti pasijusti geriau, kartu ieškoti išeičių dėl iškilusių sunkumų. Šiais metais Vaikų linijos konsultantų gretas prie telefono papildė 41 žmogus, sėkmingai pabaigęs parengiamuosius kursus.

Į vaikų ir paauglių laiškus Klausučio vardu atsakinėjo 43 konsultantai, iš kurių 18 tik šiais metais prisijungę prie internetinio vaikų ir paauglių konsultavimo. Į besikreipiančiųjų pagalbos šauksmą atsako „Klausučiai“ iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, bet ir užsienio - Latvijos, Rumunijos, Airijos.

Ieva, Vaikų linijos savanorė nuo 2009 m. gegužės mėn.

Kas tave atvedė į Vaikų liniją?

- Galėčiau ir vienu žodžiu atsakyti - diididelis NORAS. :) Pradejusi studijuoti suvokiau, kad noriu realios praktikos, prisilietimo prie realių problemų, o ne mokymosi apie jas tik iš vadovėlių. Labai daug davė ir žmonės, kurie dirbo/savanoriavo linijoje. Prisimenu, kaip į paskaitą atėjo Smiltė ir labai šiltai papasakojo apie savanorystę. Jau tada apsigalvojau, kad noriu savanoriauti būtent Vaikų linijoje. Draugai, kurie jau savanoriavo taip pat labai teigiamai

atsiliepė tiek apie pačią savanorystę, tiek apie visą Vaikų linijos kolektyvą. Atsimenu, kaip vėluodama bėgau iš darbų į atranką, nes nesinorėjo laukti dar pusės metų :)

Ką Tau davė Vaikų linija?

- Sunku trumpai atsakyti, ką man davė Vaikų linija. Žinoma, gavau labai daug praktikos tiek konsultavimo, tiek vaikų gyvenimo pažinimo prasme :) Smagu pačiai save stebėti, kaip keičiasi viduje jausmas, atsisėdus prie telefono. Atsimenu, anksčiau prieš keliant ragelį ir ranka sudrebėdavo, ir gerklė išdžiūdavo, baisu būdavo kažką ne taip pasakyti. Kuo toliau, tuo drąsiau ir smagiau jaučiuosi kalbėdama su vaikais. Kai dingsta nerimas ir užmiršti save, tuomet labai daug atrandi pokalbyje su vaiku. Savanoriavimas man atrodo labai prasminga veikla - kartais užtenka vieno skambučio, vieno pokalbio, kad prisimintum, koks svarbus yra tavo buvimas ir gebėjimas klausyti, kai vaikui to reikia.

Skaistė, Vaikų linijos savanorė nuo 2009 m. lapkričio mėn.

Ką tau reiškia būti Vaikų linijoje?

- Būti Vaikų Linijos savanore man reiškia būti šalia tų, kuriems jaučiuosi reikalinga. Turiu omenyje tiek vaikus, tiek pačius savanorius, kurie man tapo lyg antrąja šeima, draugais. Kiekvienas turime sunkų uždavinį savo gyvenime - išlikti žmogumi. Kada vaikai paskambina padėkoti, jog jiems padėjome apsispręsti ar paprasčiausiai išklusėme sunkią minutę, tokie žodžiai negali nepaveikti iki širdies gelmių.

Taip, būna ir pačiam sunkių akimirų - tenka ir padūsauti po pikty ar išdykaujančių vaikų skambučių, tačiau kitame laido gale išgirdus „man liūdna, noriu pasikalbėti..“, supranti, jog vien dėl to čia buvai, esi ir turi būti.

Olga, Vaikų linijos savanorė nuo 2007 m. lapkričio mėn.

Kas tave atvedė į Vaikų liniją?

- Vaikų linijoje atsiradau dėl to, kad norėjau daryti ką nors naudinga kitiems. Pasirinkau būtent VL, nes turiu daug patirties dirbant su vaikais, tad jaučiausi galinti gerai perprasti darbą, atsinešti papildomų naudingų įgūdžių. Be to labai domiuosi psichologija, o darbas VL leidžia priartėti prie šios srities, praplėsti iš kitur gautas teorines žinias.

Ką Tau davė Vaikų linija?

- VL buvo vienas iš svarbių veiksnių man mokantis organizuoti savo gyvenimą ir būti atsakingai už tai, ką pasižadu daryti. Buvau atėjusi seniau ir mečiau, tad praėjus keliems metams, "liečiau" sau užbaigti tai, ką pradėjau, ir sugrįžti (ir nepasigailėjau, žinoma). Bėgant laikui, keitėsi mano požiūris į vaikus ir darbą su jais, buvimas VL tą lėmė, nes pagilino supratimą apie tai, kaip vaikai bendrauja ir kaip mes bendraujame su jais. Na ir suprantama, nors pakankamai nedaug dalyvauju "užklausinėje" VL veikloje, vis tik yra labai šaunu priklausyti tokiai nemažai bendruomenei socialiai atsakingų žmonių su panašiomis kaip mano vertybėmis.

Viltė, Vaikų linijos savanorė nuo 2010 m. vasario mėn.

Ką tau reiškia būti Vaikų linijoje?

- Vaikų linija“ mano gyvenime atsirado labai laiku ir vietoje, o gal veikiau aš atsiradau linijoje. Tai tapo tarsi nauju atspirties tašku. Buvimas VL man labai svarbus, nes tai nuolatinis veiksmas, kitimas, mokymasis, pažinimas, kūryba ir neįkainojama patirtis. Ši veikla neleidžia užsisėdėti vienoje vietoje, skatina tobulėti profesinėje srityje ir kaip asmenybei, plečia akiratį ir duoda tam tikrų sukrėtimų, kurie tik dar labiau motyvuoja veikti. Gelbėti pasaulį? Ne. Jau greičiau tik maža dalele prisidėti prie vieno ar kito žmogiuo gerovės. Kažkada mane viliojo savanorystė tolimuose kraštuose, tačiau kam keliauti tūkstančius kilometrų, jeigu gali būti naudingas čia, savo mieste, savo šalyje. „Giminių krašte“ Lietuvoje, tai, matyt, reiškia padėti savo artimui. Apskritai savanoriško darbo idėja, mano galva, vienas genialiausių žmonių atradimų. VL savanorių komandoje paprasčiausiai gera būti. Jausti, kad esi.

Vaikų linijai svarbu užtikrinti teikiamos pagalbos vaikams ir paaugliams kokybę, todėl konsultantams nuolatos privalu kelti savo kvalifikaciją, dalyvauti tam skirtuose užsiėmimuose. Pavyzdžiui, kiekvieną mėnesį organizuojami atvejų analizės užsiėmimai, kuriuose aptariami konsultantams pasitaikę sudėtingesni atvejai, neaiškumai ir pan.

Konsultantų darbo kokybei gerinti bei konsultavimo įgūdžiams tobulinti organizuojami įvairūs mokymai, seminarai. 2010 m. balandžio-gegužės mėnesiais buvo suorganizuoti 4 dviejų dienų trukmės seminarai Trakuose. Taip pat įvyko net 2 dviejų dienų trukmės kvalifikacijos kėlimo seminarai telefoninio ir internetinio konsultavimo supervizoriams, t.y. savanorių konsultantų mokytojams. Tokių seminarų metu Vaikų linijos konsultantai ne tik semiasi žinių, lavina reikiamus įgūdžius, bet ir turi galimybę pabūti vieni su kitais, taip keliant savo motyvaciją ir toliau tęsti savanorystę bei stiprinant Vaikų linijos bendruomeniškumo jausmą.

Didelę konsultavimo patirtį turintys konsultantai, praėję papildomus mokymus, gali tapti Vaikų linijos supervizoriais. Supervizoriai - tai patyrę konsultantai, prižiūrintys kitų savanorių darbą, vedantys mokymus naujai besimokantiems arba įvairius kvalifikacijos kėlimo užsiėmimus jau besidarbuojantiems prie telefono ar interneto konsultantams. 2010 m. Vaikų linijoje darbavosi 26 supervizoriai (Vilniaus Vaikų linijoje - 16, Kauno - 10).

Vaikų linijai jau trylika - akimirka iš gimtadienio

5. Kauno Dainavos poliklinikos Jaunimo centro ir Vaikų linijos paprojektis

Nuo 2010 m. pradžios iki rugsėjo mėn. pabaigos įgyvendintas paprojektis „Kauno Dainavos poliklinikos Jaunimo centro (<http://www.jaunimocentras.eu>) ir Vaikų linijos specialistų gebėjimų stiprinimas“, finansuojamas Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų subsidijų. Paprojekčio įgyvendinimo metu, dalyvaujančios Dainavos poliklinikos ir Jaunimo centro psychologės (patyrusios supervizorės) rūpinosi Kauno Vaikų linijos supervizorių profesinių gebėjimų vystymu bei stiprinimu. Psichologės ne tik suteikė teorinių žinių, bet ir užtikrino tinkamą įgytų įgūdžių pritaikymą konsultacijų metu bei vystymą, ieškant efektyvesnių pagalbos telefonu būdų. Prireikus teiktos ir individualios konsultacijos paprojektyje dalyvaujančioms supervizorėms.

Įgyvendinant paprojekčio tikslus, Vaikų linijos supervizorės stebėdavo savanorių darbą, teikiant konsultacijas telefonu, po konsultacijų vykdavo aptarimai, diskusijos bei atvejų analizė, siekiant naujų bei efektyvesnių būdų padėti besikreipiantiems pagalbos vaikams. Dar prieš pradėdant konsultacijas gilintasi su kokiomis emocijomis, kokios nuotaikos savanoris ateina dirbti, kaip jis jaučiasi po budėjimų. Taip pat buvo teikiamos individualios supervizijos ilgą laiką nebudėjusiems savanoriams, padedama pasiekti tinkamą konsultavimo kokybę, pasitikėti savimi grįžus į budėjimus.

6. Kampanija „BE PATYČIŲ“

2010 metais Vaikų linija tęsė kampaniją „BE PATYČIŲ“ ir inicijavo įvairias veiklas, tokias kaip visuotinę akciją „Savaitė BE PATYČIŲ“, parengė ir išleido DVD diską bei leidinius mokyklų darbuotojams, teikė pagalbą ne tik vaikams, bet ir suaugusiems, norintiems pasitarti dėl situacijų susijusių su patyčiomis.

Dalyvavimas tarptautiniame projekte *„Žinomumo didinimas ir patyčių tarp mokinių prevencija: mokymų programos mokytojams kūrimas ir įgyvendinimas“*

Europos Komisijos DAPHNE programos finansuotas projektas buvo skirtas supratimo apie patyčių reiškinį didinimui, įtraukiant moksleivius į specialius psichoedukacinius užsiėmimus. Pagrindiniai programos tikslai buvo didinti mokyklos darbuotojų ir mokinių sąmoningumą apie patyčias, ugdyti vaikų socialinius įgūdžius, skatinti jų pozityvius santykius bei kurti saugią atmosferą klasėje ir mokykloje. Įgyvendindama šį projektą Vaikų linija bendradarbiavo su kitomis organizacijomis iš Graikijos, Kipro ir Lenkijos. Šio projekto metu buvo sukurta ir įgyvendinta patyčių prevencijos programa Lietuvos mokyklose. Vaikų linijos specialistai vedė mokymus atrinktų mokyklų klasių auklėtojams, kurie vėliau organizavo užsiėmimus savo mokiniams.

Leidiny „Patyčios gali liautis“

Leidiny buvo sukurtas Graikijos specialistų projekto *„Žinomumo didinimas ir patyčių tarp mokinių prevencija: mokymų programos mokytojams kūrimas ir įgyvendinimas“* metu, vėliau išverstas į lietuvių kalbą bei adaptuotas Lietuvai. Jis yra skirtas 4-6 klasių auklėtojams ar kitiems mokyklų darbuotojams, vedantiems užsiėmimus (klasės valandėles) mokiniams. Leidinyje yra aprašyti socialinių įgūdžių lavinimo užsiėmimai mokiniams: apie patyčias, toleranciją, empatiją. Knygoje yra pateikiamos konkrečios ir aiškios vedimo instrukcijos, užduočių aprašymai, diskusijų klausimai ir aptarimų vedimo taisyklės.

Leidinyje galima rasti 10 užsiėmimų po 1,5val. Užsiėmimai yra susiję tarpusavyje, todėl gali būti įgyvendinami klasėje kaip tęstinė prevencinė programa, bet taip pat gali būti naudojami atskiri uždaviniai konkrečioms tikslams pasiekti, pvz., klasės auklėtoja gali pravesti tik kelis užsiėmimus su tikslu supažindinti vaikus su patyčių reiškiniumi ir reagavimo į jas būdais.

„Savaitė BE PATYČIŲ“

Vaikų linijos inicijuota „Savaitė BE PATYČIŲ“, vykusi 2010 m. kovo 22-27 dienomis buvo skirta didinti visuomenės sąmoningumą apie patyčių problemą. Šia iniciatyva buvo siekiama pakviesti mokyklas ir kitas ugdymo įstaigas, mokytojus, tėvus, mokinius, politikus, mokslininkus, specialistus, žiniasklaidą ir visus kitus prisiimti atsakomybę dėl įsigalėjusios patyčių ir pažeminimų kultūros bei visiems kartu ieškoti priemonių, kurios užtikrintų saugią mokymosi aplinką.

Savaitėje užsiregistravo ir dalyvavo 712 mokyklų, darželių ir kitų organizacijų iš visų Lietuvos apskričių. Savaitės metu vyko paskaitos, seminarai patyčių prevencijos tema, piešinių, rašinių, šokių konkursai, filmų kūrimas ir peržiūros, dalomosios medžiagos ruošimas. Taip pat įvairūs užsiėmimai skirti vaikų socialiniams įgūdžiams ugdyti: pasakų patyčių tema skaitymas, kūrimas ir inscenizavimas, užsiėmimai tema "Kaip laimėti kovą be kovos", aktyvios diskusijos, pvz., "Leisk man būti..." ir kt. Vienoje mokykloje buvo sukurtas plakatas, kur mokiniai surašė net 1000 gražių žodžių, kuriuos galima pasakyti draugui. Kiekviena organizacija ruošė renginius, kurie buvo aktualūs jų bendruomenei, todėl veiklos buvo tokios skirtingos.

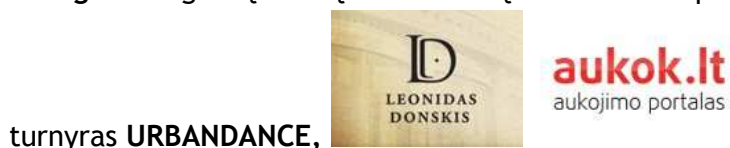
„Savaitė BE PATYČIŲ“ prasidėjo Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuojamu valstybės institucijų vadovų ir nevyriausybinių organizacijų atstovų susitikimu, kurio metu buvo aptartos patyčių ir smurto mokyklose problemos. Susitikimo metu buvo pasirašytas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos inicijuotas memorandumas „Vaikystė be patyčių“ <http://www.smm.lt/memorandumas/>.

Lietuvos vaikų ir jaunimo centras bei Kauno Dainavos poliklinikos Jaunimo centras kvietė į nemokamas paskaitas, skirtas vaikams, pedagogams, tėvams ir kitiems, norintiems daugiau sužinoti apie patyčias. Skalvijos kino centras organizavo Kūrybines kino dirbtuves moksleiviams, vaikai per penkias dienas sukūrė trumpo metražo filmukus patyčių tema. Paramos vaikams centras rengė piešinių parodą "Tyčia patyčios" atvirų durų dieną. VšĮ „Vaiko labui“ įgyvendinamoje programoje „Zipio draugai“ dalyvaujančias įstaigas pakvietė dalyvauti akcijoje ir jos rėmuose įsijungti į veiklą „Duok draugui ranką“. Vilniaus apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Vilniaus miesto teritorinių policijos komisariatų nepilnamečių reikalų pareigūnai prižiūrimose teritorijose dalyvavo bei patys organizavo renginius, skirtus atkreipti dėmesį į patyčių ir smurto problemą mokymo įstaigose bei kiekvienam pradėdant nuo savęs išmokti tiesti pagalbos ranką. Vienas ryškesnių akcijos akcentų vyko kovo 26 dieną 12 val. Lietuvos mokinių parlamentas ir Lietuvos moksleivių sąjunga organizavo Flashmob, kurio metu įvairių Lietuvos mokyklų mokiniai buvo kviečiami sukurti žmogaus siluetą ir tuo pačiu metu kartu, iškėlę rankas į viršų, sušukti: „Gyvenimas BE PATYČIŲ“!

Informacinis rėmėjas:

Draugai: Jungtinių Tautų Vaiko teisių komiteto ekspertas Dainius Pūras, Tarptautinis gatvės šokių

Iniciatyvos „Savaitė BE
PATYČIŲ“ akimirkos

Vilniaus lopšelis-darželis Molinukas

Kaišiadorių r. Žaslių pagrindinė mokykla

Nemenčinės K. Parčevskio gimnazija

Plungės specialioji mokykla

Pagalba suaugusiems

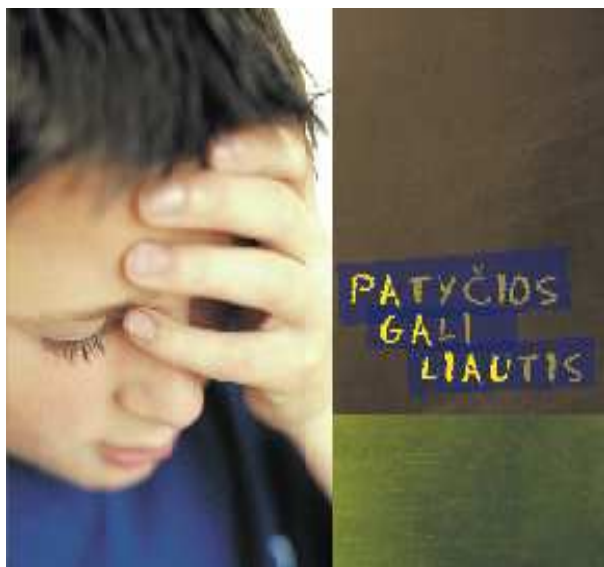
Nuo 2010 m. kovo mėnesio į Vaikų liniją pagalbos galėjo kreiptis ne tik vaikai, bet ir suaugusieji - tėvai ir mokytojai. Tėvai ir mokyklos darbuotojai galėjo kreiptis įvairiais klausimais, susijusiais su patyčių tema. Į laiškus atsakinėjo Vaikų linijos specialistai. Atrinkti laišškai bei atsakymai patalpinti Vaikų linijos svetainėje www.vaikulinja.lt.

Elektroninis leidinys „Kuriamė klasę be patyčių“

Leidinys yra skirtas klasių auklėtojams ir kitiems mokyklų darbuotojams, galintiems vesti užsiėmimus mokiniams. Jame galima rasti gaires apie tai, kaip kalbėti su vaikais apie patyčių reiškinį, apie patyčių priežastis ir pasekmes, taip pat apie tai, kaip vaikai gali reaguoti į patyčias ir kaip gali prisidėti prie saugios mokyklos kūrimo. Leidinyje yra pateikiama informacija apie tėvų įtraukimą į prevencines veiklas, apie galimas pagalbos galimybes. Kiekvienoje dalyje yra pateikiamos teorinės žinios, atspindinčios skyrelio idėjas ir praktiniai pasiūlymai, t.y. užduotys, kurias galima atlikti kartu su mokiniais klasės valandėlių metu.

Mokomasis diskas mokyklų darbuotojams „PA-GA-LIAU“

Vaikų linijos specialistai parengė mokomąjį DVD mokyklų darbuotojams. Jį sudaro šios dalys:

- **Apie patyčias**, kur galima rasti bendras gaires mokyklos darbuotojams apie patyčių prevenciją, apie galimus reagavimo į patyčias būdus bei nuorodas, kur galima ieškoti pagalbos, kai patyčių atvejis yra sunkiai išsprendžiamas. Taip pat šiame skyriuje galima rasti klausimyną, skirtą patyčių mastui mokykloje įvertinti.
- **Užsiėmimai mokiniams**, t.y. paruošta medžiaga klasės valandėlių vedimui atskirai pradinių, 5-8 klasių ir 9-10 klasių mokiniams. Užsiėmimų metu yra nagrinėjamos tokios

temos, kaip patyčių keliami jausmai, reagavimas į patyčias, pagalbos galimybės. Prie užsiėmimų yra pridedami užduočių lapai bei rekomendacijos klasės valandėlių vedimui.

- „Vaikų linijos“ psichologų vestų **paskaitų video ištraukos**, kur yra informacija apie patyčių priežastis bei pasekmes, taip pat yra pristatomos rekomendacijos mokyklos darbuotojams, tėvams ir mokiniams apie reagavimą į patyčias.
- **Edukacinis filmas „Nekentėk tyloje“ ir vaikų sukurti filmai** mokiniams apie mitus apie patyčias: „Skūstis - kvaila“, „Patyčių masto neįmanoma sumažinti“, „Patyčios nesukelia rimtų pasekmių, o tik labiau užgrūdina“.

Konferencija „Mokykla gali būti saugi. Patyčių ir smurto prevencija Lietuvoje“

2010 gruodžio 8 d. Vilniuje vyko konferencija „Mokykla gali būti saugi. Patyčių ir smurto prevencija Lietuvoje“. Konferencijoje dalyvavo 240 žmonių – valstybinių institucijų, savivaldybių, mokyklų, nevyriausybinių bei tarptautinių organizacijų, verslo įmonių atstovai ir kiti asmenys, norintys prisidėti prie saugesnės mokyklos kūrimo.

Konferencijoje buvo pristatyti Tarptautinės mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ir sveikatos studijos tyrimo duomenys, elektroninių patyčių reiškinys, sėkmingiausios smurto ir patyčių prevencijos programos diegiamos Lietuvoje.

Pirmininkauja: A. Kuriėnė ir A. Lakštuskas

Konferencijos dalyviai

Švietimo ir mokslo ministras G. Steponavičius

„Olweus international“ atstovai ir Norvegijos karalystės ambasadorius Mr. S. Gil (viduryje)

Konferencijos organizatoriai:

Paramos vaikams centras
Children Support Centre

Specialiosios
pedagogikos
ir psichologijos
centras

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

VšĮ "Vaiko labui"

Buvo naujai sukurta interneto svetainė www.bepatyciu.lt. Šioje svetainėje galima rasti įvairią informaciją apie patyčias bei įvairius būdus, kaip su jomis susidoroti. Svetainėje yra sukurti atskiri skyreliai vaikams, jų tėvams ir mokyklos darbuotojams. Taip pat puslapyje yra talpinama ir nuolat atnaujinama informacija apie įvairius įvykius, susijusius su patyčių prevencija (konferencijos, akcijos ir kt.), renginių nuotraukos, filmai, užsienio ir Lietuvos socialinės reklamos, leidiniai lietuvių kalba, informacija apie mokymus.

7. Finansinė ataskaita

IŠLAIDOS

Atlyginimai	277127,07 Lt	
Pagal darbo sutartis		183955,6 Lt
Socialinio draudimo įmokos		56989,43 Lt
Autoriniai atlyginimai		36182,08 Lt
Ilgalaikis turtas	1550 Lt	
Interneto svetainė	8467,97 Lt	
Kanceliarinės ir ūkinės prekės	3800,07 Lt	
Patalpų nuoma	20400 Lt	
Ekspluatacinės išlaidos	13796,35 Lt	
Ryšių paslaugos	7450,78 Lt	
Seminarų organizacinės išlaidos	118374,8 Lt	
Leidybos ir reklamos išlaidos	18910,45 Lt	
Mokesčiai už narystę Lietuvos ir tarptautinėse organizacijose	545,28 Lt	
Audito paslaugos	5176,5 Lt	
Vertimo paslaugos	6699 Lt	
Kitos išlaidos	4224,83 Lt	
Projekto „VAI KAMS IR JAUNIMUI SKIRTOS PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TELEFONU IR INTERNETU PLĖTRA“ partnerių patirtų išlaidų kompensavimas	58054,39 Lt	
Iš viso	544577,49 Lt	

GAUTOS LĖŠOS

Europos Ekonominės Erdvės finansinio mechanizmo ir Norvegijos finansinio mechanizmo subsidijų schemos „Nevyriausybinių organizacijų sektoriaus stiprinimas Lietuvoje“ fondas	177675,58 Lt
Vilniaus miesto savivaldybė	50000 Lt
LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija*	41948 Lt
TEO LT, AB	45000 Lt
Pajamos už suteiktas paslaugas	25450 Lt
Pasaulio sveikatos organizacijos biuras Lietuvoje	15234 Lt
Gyventojai skirdami dalį pajamų mokesčio	13282,57 Lt
UAB "TELE-2"	9000 Lt
Privačių asmenų parama gauta per VšĮ "Geros valios projektai"	3605,75 Lt
Privačių asmenų parama	955 Lt
Banko palūkanos	78,01 Lt
Iš viso	382228,91 Lt

* Šią sumą sudaro lėšos, skirtos Vaikų linijai veikiančiai Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

8. Rėmėjai

VĮ POILSIO NAMAI

Nyderlandų Karalystės ambasada

Privatūs asmenys, parėmę Vaikų liniją 2010 metais:

Alvyda Jasilionytė
Gžegož Petkevič
Andrejus Prožoga

Darius Čėpla
Jūratė Gečienė
Emilis Dambauskas

Mantas Lukoševičius

Gyventojai, skyrę 2% ar dalį pajamų mokesčio "Vaikų linijai" 2010 metais:

Agilė Čipickienė
Agnė Deinaravičiūtė
Agnė Slavinskaitė
Agnietė Kurutytė
Aleksej Klebanskij
Alfonsas Grigišas
Almantas Sinkevičius
Alvyda Jasiulionytė
Anastasija Voroncova
Andrius Jasiulionis
Antanas Baliulis
Antanas Pelakauskas
Asta Blandė
Audrė Domeikaitė
Audronė Jaraškienė
Aurelija Sinkevičienė
Aušra Kazakauskaitė
Aušra Naujokaitė
Birutė Grigaliūnienė
Dainius Suchockas
Diana Jaraškaitė
Diana Titovaitė
Dmitrijus Karpavičius
Donatas Mažionis
Edita Nainienė
Erika Karpavičienė
Eugenija Daneliūtė
Gintė Jaseliūnaitė
Gita Žeimytė
Ieva Bilytė
Ieva Jesina

Ieva Mažionytė
Ieva Merkevičienė
Ieva Rutkauskienė
Igor Blagoveščenskij
Ilona Benkevič
Inga Dvareckienė
Ivan Suchodolskij
Ivona Suchodolska
Janina Grigišienė
Jolita Liutkevičienė
Judita Kaminskaitė
Jūratė Elena Žukauskienė
Jūratė Jaseliūnienė
Jūratė Mazecienė
Jurgita Rimkevičienė
Jurgita Smiltė Jasiulionė
Jurijus Osipovas Kristina
Pelakauskaitė
Lina Bilienė
Marija Bumbulytė
Marina Blagoveščenskaja
Mindaugas Filipavičius
Mindaugas Sukackas
Mindaugas Zaremba
Mindaugas Žvinklys
Monika Birmontaitė
Nadežda Žolobova
Natalija Norvilė
Natalja Markovskaja
Olga Lempertaitė
Ona Nagelienė

Raimonda Mažuolienė
Raimondas Drigotas
Raminta Nagelytė
Ramunė Meižienė
Rima Malickaitė
Rimantas Žukauskas
Robertas Povilaitis
Roma Ramanauskaitė
Saulė Valiukevičienė
Saulius Paškevičius
Severina Vėlyvytė
Sigita Janėnaitė
Stanislovas Jonušas
Tadeuš Sedlikovski
Tamara Makarova
Tamara Osipova
Tomas Boza
Vadim Klebanskij
Vaida Kvietkauskaitė
Vygandas Blandis
Vygintas Kulesa
Viktorija Andreikėnaitė
Viktorija Blagoveščenskaja
Viktorija Jonušė
Vilma Oleknavičiūtė
Violeta Vėlyvienė
Virginija Drigotienė
Virginijus Valiukevičius
Vitalija Baranauskienė
Vladislav Kuligin
Živilė Kairytė

9. Kontaktai

Vilniaus Vaikų linija

VšĮ "Vaikų linija"
Tel./Faks.: (8 5) 261 72 95
Mob. tel.: 8 (601) 93 283
El. paštas: vilnius@vaikulinija.lt

Kauno Vaikų linija

Vaikų gerovės centras „Pastogė“
P.Plechavičiaus g. 21
LT - 49260 Kaunas

VšĮ Kauno Dainavos poliklinika
Pramonės pr. 31
LT - 51270 Kaunas

Tel.: (8 37) 310 956
Faks.: (8 37) 313 912
El. paštas: kaunas@vaikulinija.lt

Klaipėdos Vaikų linija

Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba
Debreceno g. 41-1
LT - 94164 Klaipėda

Tel.: (8 46) 342 253
Faks.: (8 46) 345 420
El. paštas: klaipeda@vaikulinija.lt